

Indflydelse paa hele Skolens Virksomhed, men jeg ser ikke, at der er et eneste Punkt i hele Forslaget, der direkte forbedrer Skolens Indretning, undtagen netop dette, der sætter Børneantallet ned fra det nuværende til 35 gennemsnitlig pr. Klasse. I Udvalget har der ogsaa, som den højtærede Ordfører udtalte forleden, været almindelig Overensstemmelse om, at dette Tal 35 i og for sig selv ikke var for stort, men at det fra Skolens Synspunkt set vilde være heldigt, om man kunde gaa endnu lavere ned, og jeg maa tilføje, at i de Sag, hvor man skal bestæftige sig med den enkelte Elev, er det aabenbart ikke for meget at have to Minutter af Timen til sin Raadighed til hver Elev i Klassen, det vil sige, at et Antal af 30 i Virkeligheden paa ingen Maade er for højt. Vi have, som sagt, ogsaa i Udvalget været enige om at erkende dette i al Almindelighed, men vi have tillige været enige om, at det af økonomiske Hensyn vilde være at gaa for langt, naar man gik ned til 30. Derimod ser jeg ikke, at der er tilstrækkelig Grund til at gaa længere bort fra de Tal, man i og for sig maatte ønske. End Ministeren har foreslaaet, naar han har foreslaaet at sætte Elevantallet til 35 gennemsnitlig. For mig staar det endogsaa saaledes, at den højtærede Ministers Forslag i Virkeligheden ikke er fuldt tilfredsstillende; thi som jeg udviklede ved 1ste Behandling, kan det Tilfælde jo meget let indtræde, at naar man har en 4klasset Skole eller man har en Hovedskole med 2 Klasser og en Forf skole med 2 Klasser, at der efter Ministerens Forslag vil kunne være 140 Elever i alt i disse 4 Klasser, og hvis man saa i de to nederste Klasser, hvor man jo ikke kan have saa mange Børn, har c. 50 Børn, saa bliver der til de to øverste Klasser 90, det vil altsaa sige mellem 40—50 Børn i hver af Klasserne. Mig forekommer det, at der burde sættes et Maksimum, og jeg har derfor tilladt mig at stille Forslag om, at der ikke i nogen Klasse maa være mere end 40 Børn. Naar man kommer ud derover, tror jeg, det er umuligt at føre en forsvarelig Undervisning med de enkelte Børn. Jeg er desværre kommen til at staa meget ene med dette Forslag, og jeg frygter derfor, for at det ikke vil kunne gaa igennem. Men jeg nærer dog endnu det Haab, at Tinget ikke vil gaa bort fra de 35 som Gennemsnit, som Ministeren har foreslaaet. Jeg hørte nok, at den ærede Ordfører paa Flertallets Begne sagde, at naar man gik til det Forslag, som Flertallet har stillet, nemlig 75 for een Lærer, saa vilde det dog være en stor Forbedring fra det nuværende, idet der hidtil har kunnet være 100

Børn om een Lærer, medens der nu kun skal være 75. Det vilde være en Forbedring med 25 pCt. Jeg tror imidlertid, at dette er et Selvbedrag. Jeg tror, det er noget, man kommer til ved blot at tage Sagen rent formelt. Thi det er ganske rigtigt, at efter Loven kan der være 100 Børn for hver Lærer, men i Virkeligheden er der heldigvis ikke 100 Børn til hver Lærer i noget stort Antal Skoler her i Landet. Det er jo oplyst i Betænkningen, at der i saa Fald kun vil være Tale om 356 af Landets Skoler. Det vil altsaa sige, at denne Skolereform i Virkeligheden kun vil komme til at forbedre Forholdene i omtrent en Tienedel af Landets Skoler, og det forekommer mig, at det er for lidt, naar man skal gøre et saadant Stridt som det, vi nu staa overfor. Vi reformere ikke Skolevæsenet hvert andet Aar, og jeg vilde finde det meget uheldigt, om vi kom ind paa hyppige Reformere af Skolevæsenet. Men naar vi en Gang imellem vedtage en Skolereform, forekommer det mig, at vi burde indrette den saaledes, at der kunde leves paa den i længere Tid. Og i den Henseende er det Forslag, som er stillet af Flertallet, i mine Øjne aldeles ikke tilfredsstillende. Det vil kun komme til at omfatte en lille Del af alle Landets Skoler. Og, selv hvor det kommer til at virke, vil det ikke medføre nogen overordentlig gennemgribende Forandring eller Forbedring af Skolernes Forhold. Naar der skal være 75 Børn gennemsnitlig for hver Lærer, saa vil jo Følgen blive den, at hvor der er 2 Lærere, vil der kunne være 150 Børn i Skolen, og hvis man da i de nederste Klasser eller i Forf skolen, der hører dertil, nøjes med at have en 50—60 Børn — og jeg tror, at enhver vil indrømme mig, at med disse Smaabørn vil det højeste Antal, man vil kunne have i de nederste Klasser, være en 50—60 Børn — saa vil det med andre Ord sige, at der i de to øverste Klasser tilsammen vil blive 90—100 Børn. Vi staa da oppe ved et Tal paa 45—50 Elever i hver Klasse, og det er i Realiteten ingen Forbedring af de Forhold, som vi hidtil have haft — i hvert Fald er det en saa ubetydelig Forbedring, som det her drejer sig om, at den ikke forekommer mig at være en Lov værd. Men siger man, og det var jo det Synspunkt, den ærede Ordfører gjorde gældende, det er af økonomiske Hensyn, man maa stille sig saaledes. I den Henseende henholder jeg mig imidlertid ganske til den Betragtning, som det ærede Medlem for Lebring gjorde gældende, jeg tror, den vil staa sin Prøve. Jeg tror, man tager fejl, naar man mener, at Kommunerne